

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivétellel.

Hirdetési díj:
Négy hasábolj poszt sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többvonalú hirdetések külön szerinti a legolcsóbb árértékű résznek felel. Bélyegdíj minden kiállításért 30 kr.

„Nyilvántartás”-ban megjelölt kiadvány minden poszt sora 30 kr.

Hirdetéseket felvéve a kiadóhivatalban, KUTASI L. könyvnyomtatásban, valamint ZICHÉRMAN H. könyv. iróházában is.

Név nélkül vagy bérmennyiségtel beküldött kéziratok nem vételnek be a gyűjteménybe.

Kéziratok visszaküldésére nem tartunk.

31-én.

10

forint

4000 nyeredmény

assy-út 43.

hivatalában.

S

om-bazár

szám.

azott

k

diál műszerek.

DEBRECZENBEN

számtalan mindenféle

SZTYÜKBŐL!

ak különböző mű

szükséglet készí-

sz. tiszta 15 kr.

számtalan mála

KITÜNTETÉS

SZÉKES

FEHÉRVÁR

számtalan 1879.

DISZOKLEVÉL

1871-ben.

A nemzetiségi párt.

... mert kormányozni s felzaklatni más am!

(K. B.) Politikailag Magyarország összes lakossága egy nemzetiséget képez, e nemzetiség a magyar. Nyelvre nézve lehetnek — a mint vannak is — különféleségek a lakosok közt, de érzelme nézve e földön csak egy nemzetiség, a magyar lakhatik. És nem is volt arra példa a lefolyt századok folyamán, hogy hazánk minden lakosa ne tartotta volna magát magyarnak, hisz azon dicő harcokból, melyeket nemzetünk folytatott, nem kevés dicsőség esik az idegen ajkuakra is. Csak e század folyamán, a bécsi kormány igazgatásai következtében élesztették fel nálunk a nemzetiségi vizsaly, mely 1848/9-ben lángba és vérbe borította hazánk nagy részét. A nemzetiségek jutalma, hogy a magyar ellen a kamarillát segítették, az lón, hogy éppen úgy elnyomatták a bécsi kormány által, mint maga a magyar nemzet. E példából tanulhattak volna nemzetiségeink, beláthatták volna, hogy ők csak Szent-István koronájának fénye alatt élhetnek szabadon, — de ők, a mint a jelekből látszik, képtelenek arra, hogy a saját javukat belássák.

A nemzetiségi törvény, melyet minden szabadelvűség daczára nem kellett volna, vagy legalább nem úgy kellett volna meghozni, ismét segített a nemzetiségeknek. Felcsigázta ezeken követeléseit, megerősítette bennük azon tév-hitet, hogy e földet nem egy politikailag egységes magyar nemzet lakja, hanem különböző ajku népek összessége, melyek között a magyarság csak hegemoniai szerepet visz, de nem ütötte rá az összességre a saját nemzeti bélyegét.

E hegemonia, e képzelt elnyomatás ellen mindent elkövetnek a nemzetiségek, melyeknek aspirációit külföldről is — s nem kis mértékben — élesztgetik.

A titkos és nyilvános bujtogatások mellett a politikai téren is megalakult a nemzetiségi párt, noha erre semmi szükség sincsen, mert 1000 év története szól hangos tanubizonyosággal a mellett, hogy a magyar az idegen nemzetiségeket soha el nem nyomta, sőt testvérekül fogadta őket, mégis mily hálátlanság a jutalom!

Elég kár, hogy a magyar nemzet a nemzetiségekkel ily nagylelkűleg, ily szeliden bánt el, — hogy még azt sem kísérlette meg, magába olvasszani az idegen ajkuakat, — ez esetben nem léteznének ma nemzetiségi igazgatások s nem léteznék nemzetiségi kérdések!

A szászok, oláhok, szerbek mindnyájan küldenek külön képviselőket a parlamentbe, kik ha nyíltan nem is mernek úgy szerepelni, mint a magyar állam ellenségei (ámbar ilyenek is vannak köztük), de a magyar állam barátainak se igen mondhatók.

Nem is lehet egyébnek tekinteni a nemzetiségi képviselőket, mint olyan magyarnak, melyből egy esetleges polgárháború kicsirázhatik.

A kormány nem bánik el velük elég erőlyesen, sőt — mondhatni — még delgeti őket, mert a legtöbb kérdésben a kormánytal szavaznak, melynek mindegy, akárki támogatja őket, csak meg legyen a többség.

Ha az oláhok és tótok küldenek nemzetiségi képviselőket a parlamentbe, ez még némileg érthető volna, — mert mind az oláhok, mind a tótok ős lakosai, vagy legalább is régibb lakosai e földnek, mint a magyar nemzet; — de nekik sem lehet okuk panasza, mert bizony ha a magyarság itt meg nem települ, őket védőszárnyai alá nem veszi: rágen elseperte volna őket a népvándorlás áradata, vagy pedig beoldadtak volna a németiségbe.

Egyedül a magyar nemzet kitaró szívóssága mentette meg az ő nemzetiségüket is.

De mit akarnak a szászok és szerbek? Hisz ők csak vendégek — hospites, kiket királyaink jóakarata telepített ide, különben még most is ott koplanának valahol a Rajna mentén, vagy a Drina völgyén, — vagy pedig magvuk is kivesszettek volna!

És mégis ők a magyar nemzetnek a legmegátalkodottabb ellenségei, az ő képviselőik a legszajásabbak, az ő követeléseik a legtulesigazottabbak!

A nemzetiségekkel szemben nem ér semmit a dédelgetés. — mennél jobban támogatjuk őket, ők annál mérge. ebbek lesznek.

Igazatáikat elnyomni csak erőlyes kézzel lehet, — és — fájdalom — éppen ez hiányzik nálunk. Fraszok — barmily hangzatosok legyenek — csak sísteregnek, de nem csapnak le. Ingerelnek, a nélkül, hogy legyőznének valakit. Holott nem csak jogunk, de önmagunk iránti kötelességünk is ezt tenni, mert különben rövid idő alatt oly veszélyes mérveket ölthetnek ezen igazgatások, melyek hazánkat alapjában megrazkódthatják.

Mutassa meg velök szemben a magyar állam a hatalmát, mutassa meg, hogy nem csak alkudozni, de erős kézzel fékezni is tud!

A kiegyezés megújítása iránt az osztrák kormány a magyar kormány részéről már jóideje kezdeményezett tárgyalások rendkívül vontatott folyamatot vesznek, mint hogy a magyar kormány részletes, világos javaslatokra és óhajaira az osztrák miniszterium részéről egyetlen érdemleges válaszynlatot sem érkezett s ezáltal a vámtarifá, kvótaszámítás és bankkeres ügyekre vonatkozólag még az előkészítő tanácskozások sem tehetnek lenyeges haladást.

Apponyi Albert grófot megintéve, a prágai Narodni Listy egy munkatárs s beszélgetése eredményét következőleg mondja el: Apponyi gróf kijelenti, hogy az események a keleten s külpolitikánk állása lehangoló benyomást tesznek rá. Ugy látja, hogy Ausztria-Magyarország presztízse a keleten erélyen csapást fog szenvedni s az orosz befolyás mérhetetlenül szilárdulni fog. Sokat emiegetik Andrássy áitólágas londorkodását a mérsékelt ellenzékkel. De ebből egy szó sem igaz. Az új kiegyezést illetőleg Apponyi és barátai határozottan követelik Magyarország önállóságát a fogyasztási adó önálló kezelésé körül. Apponyi a közös vámok és közös vámtérület mellett van, de nem tekint az agrárvámokat oly objektumnak, melyet Ausztriának az ipari vámok emelésével kellene ellensúlyozni, mert Ausztriának, mint földművelő államnak, szüksége van az agrár vámkora.

Az okkupált területen levő katonai csapatokat tekintettel a Balkán-félszigeten uralkodó fenyegető viszonyokra, meghagyják állomásukon. Mivel az okkupált területre küldött új csapatok már megérkeztek, e rendszabály ellen az ott levő csapatok 17 zászlóalj szaporodtak. A szabadgárolandó katonák a megszállt területen ezuttal nem bocsátatnak el mindaddig, míg a politikai viszonyok a megszállt tartományokban nem változtak meg. Az okkupációs csapatok ujjonczait a hadkiegészítő parancsnokságok fogják kiképezni, de szükség esetén ezeket azonnal Bosznijába küldik.

A forrongó Balkán. Szerbia a hatalmak jegyzékére azon feleletet adta, hogy Szerbia a berlini szerződés talján áll, biztosít békeszeretetről, de a békét csak a statusquo ante feltétel mellett tartja lehetségesnek. — A nagy követek konferenciája — hir szerint — ma ül össze. Konstantinápolyi körökben azt hiszik, hogy a bolgárok a törökök közbelépése nélküli is visszatérnek a statusquohoz, míg Belgrádban úgy vélekednek, hogy a konferencia nem lesz képes a statusquot helyreállítani. — A szultán kezdetben nem jó szemmel nézte a konferenciát s az arra vonatkozó meghívót csak a három császárszövetség képviselőinek fáradozásai és a török minisztertanács sürgős ajánlása folytán engedte kiadatni. — Negotiból jelentik, hogy a bolgár rendes csapatok lövéseket intéztek a negitoni határvámhivatal ellen. A szerb vámhivatalnak parancsot

kapott, hogy a megtámadás következtében elhagyott állomására visszatérjen, az ellenségeskedést azonban kerülje. — A török külügyminiszter kijelenté a konstantinápolyi bolgár ügyvivő előtt, hogy a porta Szerbiának Bulgáriára való bevonulását a török terület megsértésének fogja tekiuteni s e szerint fog cselekedni. Mivel Montenegro folytatja hadikészülődéseit, a török hatóságok a muzulmán emigránsok közt, a kik Skutazában tartózkodnak, Martini-fegyvereket és löszert osztottak szét. — Sándor fejedelem Filippopolisba érkezett, hol a lakosság által vadujongással fogadtattott s a nagy nap örömeire hordó-számra fogyasztották a vutkít!

Külföldi hírek. Braunschweiggal Auercht herczeg tudatta, hogy bevonulását nov. 2-kán vagy 3-án tartja. — Kalkuttából távirják: Ranguakban az a hir van elterjedve, hogy a birmai király meggyilkoltattott es Mandalyban forradalom tört ki.

KARCZOLATOK.

(Büszke-e Jókai Mór? — Regény és drama. — Nem mondtuk? — A komédia. — Hát a honvédek is? — Még egyszer Jókai.)

Azt kell hánudni, hogy Jókai Mór — nem büszke ember.

Néhány év előtt még nem lehetett a bécsi udvari színházakban magyar darabot előadni. A Csiky darabja megbukott, csak is a Dóczy Lajos muzsaja aratott teljes sikert a sógoroknál.

Jókaitól — a trónörökös barátságára való tekintetből — alóadták az „Arany ember”-t. Ez már sikert aratott, de csakis is úgy kerülhetett a bécsi... világot-jelentő deszkákra, hogy egy másodrendű zsidó zsurnaliszta, Schnitzler nem csak lefordította, de a darabot egészen át is alakította.

És Jókai Mór, a magyar irodalom szemefénye, büszke-e — nem átalott a becsi színpadon megjelenni, magát először ezen dráma-aktor cirikumciziójának vette alá!

De ez még hagyján. Most egy regényéből ugyanezen Schnitzler csinál operettet s szöveget. És Jókai Mór ebben is dicsőséget keres — felmgy Bécsbe csuladostul — és tapsolítja magát! Részt ker a Strauss keringő-gyáros és a Schnitzler dicsőségeiből!

No ez se nagyobb dicsőség, mintha éu adnék egy darab vsznat Mézoly Géának, Meszoly Géza festene rá egy szép balatoni képet és még is azt hánud, hogy enyem a dicsőség!

A nemzet multja egy ezeréves nagy dráma. Jókai Mór és pártja csinálják belőle regényt.

Ez is jövedelem forrás a pártnak, mert a nagy jövedelmi forrás Jókainak regényekből dramákat csinálni.

Nem mondtuk, hogy a nemzetiségek nem bomlanak maguktól, hanem izgatva vannak valami új kamarilla által?

Imé, egy eklatáns példa:

Az erdélyi mozgalmakat közvetlen közelségből szemlélő kolozsvári Ellenek ugyanis levelet kapott, melyben Szent-Benedekről, okt. 26-áról kelteve, Girbu Gyorgye, aláírásával azt írják a többek közt, hogy „az irredenta kiáltvány a Tisza Kálmán műve, hogy jobban tudja s ujtanit ide benn a románokat és hirdesse a külföldieknek, hogy a románok rebballissék”.

Nos, akár a kamarilla csinálja, akár más, minden esetre látnunk kellene, hogy mennyire haragszik már végre valahára Tisza Kálmán a lazogó nemzetiségre!

A konstantinápolyi értekezletről előre is írják, hogy 1) A bolgár fejedelem detronizálását ellenezni fogja. 2) Hogy a bolgár-roméiai uniót nem elienzi.

Imé, imé! a kremsieri találkozás! A három császár csak bedobta a geztényet a pártzsba, a konstantinápolyi értekezlet pedig kiksparja.

Jól írta Arany János, hogy a congressusok arra valók, hogy helyben hagyják

a nagy hatalmak csinjeit. Csak jönne már az a korbáccsal felfegyverzett kor is, mely a csinytevé nyaghatalmakat magukat hagyná helyben!

Sopronban a honvédtisztek csináltak tisztes polgárokkal Dienstl- és Rüstowféle csinytevéket. Teltelegesen bántalmazták őket. Ugy értelmeztek ők, hogy a tettleges állományoz tartoznak?

Még egyszer Jókairól!

Van-e Jókayban büszkeség?

A „Fekete gyémántok”-ban, mint regényben, Ráfaiak apát viszi a cseiszövé szerepet; a színdarabban már nem meri szerepelteni, azért valami Calamides nevű máltai lovagot dug be a helyére.

A „Czigány báró” regény hőse a poroszok ellen harczol; a színdarabban — levén most a három császár szövetség korszaka — a spanyolok ellen harczol.

Hja — ma már a Muzsa is opportunus lesz!

Gili Balázs.

„A konventi tagok választásáról”.

Tett ígéretem szerint, nem késem, sorban venni bírálat alá, a „Debreczeni Ellenőr” L. jegyű cikkének erveit és indokait. Nem követem cikkirő példáját, ki az általam „Debreczen” 206. és 207. számában elmondott indokok közül, megczáfolni egyet sem kísérelt meg.

Első erve cikkirőnek ez: Az eredeti tervezet 53-ik f. pontjának „változtatásánem történhetett volna meg másképpen, mint a zsinati válamely tagjának módosítványa alapján, melyet a zsinati ügyrend 9. §-a szerint, írásban kellett volna beadni. A tervezet 53. §-ához azonban senki sem adott módosítványt, azt minden diskusziósötészrevetelnélkül változtatlanul fogadta el a zsinat, mind a „zsinati tudósító” (172. l.) mind a „zsinati napló” s az annak alapjául szolgáló „gyorsírói jegyzetek” tanúsága szerint.

Ezen érvel szemközt, el kell mondanunk a történeteket. Cikkirő ur, ki úgy tün-tette fel magát, mint a ki e történetekre emlékezik — az ugynevezett „szinfalmeggetti titkok”-at ismeri, ugyan miként felethette el, hogy éppen a konventre vonatkozó szakaszoknak tárgyalását megelőző esten, egy bizalmas értekezlet tartott, hol a jól értesültek előállani siettek és erősen hangoztatták, hogy ha a zsinat addigi tárgyalási módjához híven és következetesen, minden kérdést és szakaszt oly részletesen vitat meg; akkor a zsinat tr-tama hosszú időt veend igénybe; pedig a költség kímélés és más (elhallgatott) indokok azt parancsolják, hogy a tárgyalások gyorsabban végeztessenek.

Nem akarjuk mondani, hogy itten kezdődött azon taktikázás, melylyel most minket vádol cikkirő. Csak arra mutatok rá, hogy ez időtől kezdődtek, a rohamos és ha szabad magamat úgy kifejezem, a felületesebb tárgyalások. De itten kezdődik a „zsinati iroda” azon működése is, melylyel azt írja cikkirő, hogy az 55. §. f. pontján tett változtatások, egyszerűen a zsinati iroda szerkesztési változtatásai. A „zsinati iroda” ily változtatásokra nem volt s nem lehetett jogosult. Ha mégis valaki ily allítás által ketejnt támasztani törekszik, akkor egyedül döntő tekintély a „zsinati jegyzőkönyv”, melyről maga L. ur is elismeri, hogy azon jegyzőkönyvek, habár szerinte „szokásos zaj és figyelmetlenség közt”, de még is felolvastattak és hitesítettettek. A hitelesített jegyzőkönyv 56-ik pontja pedig cikkirő ellen bizonyít, mert az nyíltan és határozottan rendeli, hogy az f. pont „jegyzők” szava után „és konventi tagok” beigtatandók. Vagy is hogy a „konventi tagok választása” azon eljárás mód szerint történjék, miként a „püspök, főgondnok az egyh. ker. tanácsbírák és jegyzők választása történik; az az a presbyteriumok által. Ez a zsinati jegyzőkönyv szerint a zsinat határozata s ezt sem elokoskodni sem elvitatni nem lehet.

A hitelesített zsinati jegyzőkönyv szerint szövegeztést és szentesítést nyert törvénynek világos és határozott rendelkezését, sem a

„zsinati tudósító” hallgatása, — sem a gyors-
írók jegyzete, — sem a „zsinati iroda” egy-
tagjának „mea culpa”-t kiáltó nyilatkozata meg-
nem döntheti. Nem döntheti meg annyival in-
kább, mert a tervezetek 60-ik, a törvénynek
pedig 56-dik §-ai szerint nyíltan kimondotta
a zsinat, hogy „a konventi tagokat az egy-
házkerületek válasszák”.

Csalálatos, hogy L. ur, a zsinati tör-
vénynek ezen határozatát, mely ellene a leg-
erősebben bizonyít, igyekszik felhasználni el-
lenünk. Cselekszi pedig ezt oly módon, hogy
az „egyházkerület” és „egyház-
kerületi közgyűlés” fogalmát, s körül-
írja jog és hatáskörét. A 45. § azt mondja,
hogy „több egyházmegyének az egyházi köz-
igazgatás, kormányzás és rendtartás czéljából,
a felsőbb egyházi hatósággal egyesülése al-
kotja az egyházkerületet.” A 47. § szerint pedig: „Az
egyházkerületnek közgazgatási hatósága az egy-
házkerületi közgyűlés.”

Ennek dacára sőt ellenére, azt írja L.
ur, hogy „az egyházkerületi köz-
gyűlés nemcsak közgazgatási hatóság,
hanem olyan közgazgatási hatóság,
mely a peres ügyekre vonatkozóan kívül,
az egyházkerület egész joghatóságát gyakorolja.”
Majd szemben állítva az 53. §-t, az 56. §-sal
kivonja mint következtetést azon állítást,
hogy „az egyházkerületi közgyű-
lés intézkedhet az 53. §-t, pontja
szerint akképpen is, hogy az 53.
§ értelmében közgyűlésén —
választ.”

Mit mond az egyházi törvény 53-ik §-
nak oly sokszor hivatolt f. pontja? Azt, hogy
az egyházkerületi közgyűlés „a püspök,
főgondnok, konventi tagok, egy-
házkerületi tanácsbírák és je-
gyzők választására nézve in-
tézkedik; levéltárnokot, pénztár-
nokot, ügyvédet, számvévőt s
minden más egyházkerületi hi-
vataltalokot választ.”

Az egyházkerületi közgyűlésnek mint
közgazgatási hatóságnak az alkotmányos fo-
galmakkal és az egyházi önkormányzat alap-
elveivel össze nem egyeztethető, s törvényel-
lenes intézkedése lenne bizonyára az, ha a
püspök főgondnok, egyházkerületi tanácsbírák
és jegyzők választásáról úgy intézkednek, hogy
azokat maga választanák. Ennyire még L. ur
sem megyen, s hogy ily merényletet szándé-
kolna, legalább azt nem hangoztatni vagy nem
merészeli, vagy még idő szerint nem tartja.
Amde akkor miért akarja kivenni a püspök,
főgondnok, egyházkerületi tanácsbírák és je-
gyzők sorából a törvény által egyenlő választási
eljárás alá vetett és éppen a püspök és fő-
gondnok után, középső helyen említett kon-
venti tagokat?

Azért, mert L. ur meghatározása szerint
az egyházkerületi közgyűlés, mikor törvény
szerint jár el, és a konventi tagok választásá-
ról intézkedik, akkor „csak közgaz-
gatási hatóság”, de mikor törvényt
tapodva az egyes egyházak presbiteriumainak
jogát okkupálja, és a konventi tagok választásá-
ról akként intézkedik, hogy azokat maga

választja meg, akkor már „olyan köz-
igazgatási hatóság, mely a pe-
res ügyekre vonatkozóan kívül
az egyházkerület egész jogha-
tóságát gyakorolja.”

Az elsőbb a törvényt tisztelő egyházke-
rületi közgyűlés az, melyet mi tisztelünk, az
utóbbi, az L. ur egyházügyi fogalmának torz
szóló, mely ha Saturnusként élni tudna,
megvénhedne és hatalomra jutna, egyenként
falná fel egyházi önkormányzatunk azon jogait
melyet, mint edes gyermekeit ápolni és ne-
velni lenne hivatása. S nem vonom kétségbe,
hogy a püspök, főgondnok, egyházkerületi ta-
nácsbírák és jegyzők választásáról is később
úgy intézkednek, hogy azokat maga megvá-
lasztanák. Ez lenne az igazán az L. ur által
velünk megismerttetendő negyedik fele tör-
vénymagyarázat, az általa úgy nevezett, „tör-
vény törő, törvény magyarázat!” „Nemde
szépen hangzik?”

Es ezt magasztalja a „Debreczeni El-
lenőr” — bin L. ur oly módon, hogy már külön-
ben, még „pater Lonkay” sem tudná.
Kiss Albert.

Egyházmegyei közgyűlés.

Debreczen, okt. 29.
Ma tartotta meg a debreczeni egyház-
megyei közgyűlést. A gyűlés d. e. 9 óra-
kor vette kezdetét a ref. egyház tanácssterm-
ében. Jelen voltak: Dávid házy János es-
peres, Berán István egyházmegyei gond-
nok, — Némethy Lajos, B. S. Balint,
Nagy Lajos, Gyulai László egyházi tanácsbírák,
Fráter Gyula, Nadányi Miklós, Si-
nny Károly, Beké Mihály világi tanácsbí-
rák, — László János egyházi, Nagy
Ferencz világi főjegyző, Széle György egy-
házi, Ember István világi jegyző; —
Kiss Albert, — Könyves Tóth
Kálmán lelkész urak, Tóth Sámuel,
Csiki Lajos hittanárak, — továbbá lelke-
szek, gondnokok, tanítók szép számmal.

Kiváló érdeknek ígérkezett a közgyűlés
a miatt, mivel szóba került volna a kon-
venti tagok választásának kérdé-
se, hanem a sokszor jelentéktelen kérdések
felett kifjódott s gyakran érdektelen felszó-
lalások és viták miatt — melyeket némelyek
talán szánt szándékkal provokáltak — nem
kerülhet napirendre.

Az esperesi jelentésből ki-
emeljük a következő pontokat: Pénzübeli adó-
mány gyantát befolyt a múlt egyház évben
9261 frt, mely összeg a hívek áldozatkész-
sége vall. A harangozásból 18 egyház
jövendelme 586 frt 42 kr-ra rugott. Besze-
nyei siremlékének gondozására nyolcvan-
ket forint van rendelkezés alatt. —
24 egyház takaréksz. magára képviselt termény-
ben 4478 köblöt, pénzértékben pedig 2105 frt
97 krt. Bigoson a templom és torony 6900
frt-ért renováltatt. Az építkezések összes
költsége 36,353 ft 56 kr-ra rugott az egyház-
megyében.

Az iskolák közül kitűnőnek talá-
tatott 6, jelesnek 11, jónak 15, elégségesnek
30, gyengének 6 iskola. A fuvar minden
egyház részéről kiszolgáltattott, a napdijak —
egy pár egyházat kivéve jövöre is megaj-
naltak az egyház részéről.

A vasárnap megszegése tárgyában hatá-
rozottatott, hogy a világi hatóság keressék
meg, hogy az országos törvényt szigorúan
hajtsa végre. A vadházasokra nézve felké-
retik a világi hatóság, hogy a közpapi bírák
tiltsa el attól, hogy a viszálykodó házasságok
között vagyon-elkülönöseket eszközöljenek.
A vagoni leltár névelly egyház-
zakban még most sírcs kézen, eze. utasítat-

nak, hogy a jövő vizitációig készítsék el. A
költség-előirányzatra nézve hatá-
rozottatott, hogy minden egyház az egyházi év
kezdetétől számított 2 hó alatt terjessze be.
A lelkészek évi fizetése —
Debreczen kivételével — 27,017 frtra rugott;
van pedig az egyházmegyében 27 egyház-köz-
ség 31 lelkészrel, így a lelkészek átlagos évi
jövendelme 870 frt.

A gyámintézet ügyében kiküldet-
tek bizottsági tagokul Dávid házy János
esperes elnökölte alatt Nagy Lajos, Kiss
Albert, Nadányi Némethy Lajos, Ko-
vács Lajos és Fráter Gyula urak.

Kiss Albert indítványozza, hogy mi-
után az idő előrehaladt, vétessenek elő a
fontosabb, sürgetőbb elintéztetendő ki-
vándorítványok. Indítványa azonban 17 szavazat-
tal 14 ellenében elvetetett, helyette azonban az
adminisztrációhoz tartozó ügyek vétettek tár-
gyalás alá. A gyűlés d. u. 2 órakor végződött
s a tagok ezután a „Bika” szállóban rendez-
zett bankettre mentek.

A fekete gyémántok.

(Jókay Mór legújabb színműve. Másor szerint előadták
színházunkban okt. 31-én.)

Jókay Mór „Fekete gyémántok” című re-
gényének meséjére a közönség jól emlékezik.
Mint a regény, úgy az ebből készített dráma
sem egyéb, mint káprázatos ködfátyolkép egy
tökéletes férfi s egy elromolhatlan leány kör-
ül. A többi alakok jönnek, mennek, s a mint
Jókai lángszobá bejelők, leheli diokioznak és
müködnek. A közönség figyelmét nyelve és
képzeteinek syréni hangja elvarázsolja körül-
gyűrűzi, senki sem hall, nem lát, csak költői
mámort sziv magába és siet kimutatni a költő
királynak hódolatát, habár ez itt nem saját
birodalmában van. Az ábrándá vándorok ka-
lauza s hinta a képzeteitben andalgék sze-
mére az álom port... Olvaszt gyémántot,
eloltja pár perc alatt a banya tüzet, össze-
roppant nagy pénzügyi műveletek t. E társad-
almi és fizikai különlegességek között, mely-
knek részben a látólátó távoli esnek győjt re-
konszenzet szerző hőse Berend Iván számára.
Egy nemes lelkű grófnő Bondavári Angela sze-
reimes bele s ezt a bányájában tudományos
kutatásuk közé vonult Berend Ivánnak majd-
nem megvallja, Berend Iván, mint a regény
béli is tudjuk, a szent talicskázó Dirmák Évát
szereti, kit nőül is kér, a nemes és tökéletes
fehérnek a szenes leány kosarat ad, mert ő
Szafrán Péterrel, az emberevővel egy iszákos
emberrel, ki őt üti veri, sőt nyomorult öcsi-
kejét is kinozza, el van jegyezve. Berend
Iván belenyugszik s Dirmák Éva, kinek szép
hangja van, egy óra mulva összekel Kaulman
bankárral, ki Calamides máltai lovaggal a bon-
davári uradalmat szedelgi el a „Nagy Frigyláda”
résztulártszáságnak.

Éva elhagyja mákjáját, el az őt szerető
bányatulajdonost, s mint álítólagos pap Cal-
amides által megesketteti magát a párisi Kau-
mannal. Színésznoé ambíciói és a testvéri sze-
retet kölcsonóznok lépésének lélektani lehet-
séget.

Nemsokára találkoznak vele, mint urnő-
vel a Bondavári grófnő társaságában, mikor
volt munkástársai új uroknak, Salista herczeg-
nek hódolnak. Szafrán Péter a szónok. A her-
czeg Berend Ivánnal párbajt viv, megsebesíti
Angela grófnő szerelmet vall neki. Eveline
(Éva) kezét csókol és megkéri, hogy ha álmai
nem sikerülnek, a hogy ezt Berend Iván meg
is jósolja, meztől meheszen vissza bányájába,
mely most szünetel.

Az álomok nem sikerülnek, a gazdag Ka-
ulmann, illetőleg Dirmák Éva visszautasítja
Salista herczeg szerelmét, kinek heves táma-
dásaitól Kutyorka, a kis mankós ócs megjele-
nése menti meg. Visszautasítja a színházban,
saját ölszójében. A herczeg a párisi szokások
szerint kifütyölteti. A „Nagy frigyláda” társa-
ságot megbuktatja, Kaulmant semmivé teszi.
Calamides elárulja Evelinnek, hogy ő nem
asszony... jogi értelemben véve, Eveline bevallja,
hogy ő leány erkölcsi és természetrajzi érte-
lemben is.

Angela grófnő függönyökkel égette ma-
gát össze, mert Berend Iván nem akarta észre-
venni szerelmét. Eveline Párisból a Bonda-
válygybe menekül Berend Iván tárnájába, Sza-
frán Péter egykori jegyese felgújja a szom-
széd részvénybányákat. Berend Iván eloltja.
Újra Berend Iván tárnájában vagyunk.
Ide hozzák Angela grófnő koporsója kulcsát s
Bondavári grófnő szemére veti, hogy a ki el-
tűnt oltani minden lángot, miért nem oltotta
el Angela grófnő lángját. Salista herczeg is
eljön quittelni, hoz Ivánnak egy kerek milliót
s azt az örömhírt, hogy Eveline ártatlan leány
s házassága érvénytelen.
Berend Iván elveszi Evelint, ki magát
ezentul Evillának akarja hívattni.
Ez az a fonal, mit körülbelül a fekete
gyémántok hat képből ki lehet venni.

Helyi hírek.

* A költségvetés. A városi tanács f. hó
26-án tartott üléséből, 1886. évre vonatkozó
köz költség előirányzata, a számvévi hivatal-
ban az érdekeltek számára, 15 napra kite-
tetett.

* Dohánytermelőknök. A helybeli mezei
rendőrség közhírre teszi a m. kir. pénzügyi
szakasz azon kincstári rendeletét, melynel
fogva azon kincstári dohánytermelő, a kik az
ez idei dohánytermékek előirányzatára köte-
lező határidőkben meg nem jelentek, vagyis
f. hó 15-öt 27-ig, úgy tekintetnek ügyekkel,
mint a kik a pénzügyi eljárásban megnyu-
godtak.

* Öszl előléptetések. A helyben állomá-
sászó tisztikarából, előléptettek még: A
helyőrségi parancsnok Wense Ernő ezredes tá-
bornokká, Müller Adolf őrnagy a 39-ik gyalog-
ezredben alezredessé; a honvédségnél Péchy
Mihály százados — a mint már írtuk — őrnagygyá,
Pataki Endre főhadnagy századosná,
Fényes Gyula csendőr főhadnagy századosná és
Koszorús Ferencz tisztihelyettes hadnagygyá.
Megjegyezzük, hogy ez előléptetett tiszték kö-
zül debreczeni szülött csakos Koszorús Ferencz
ur, fia Koszorús Lajos városi közgyűmának f.
* Az „L.” betű. „Ugyan ki írhatta a Debr.
Ell-ben azt a tegnapielőtti „L.”-betű cikket? B. „Hát
bizonyosan pater... Lonkay!”

* Dr. Győri Elek, Hajdu vármegye h.
szobozlói kerületé jeles képviselőjének „Hor-
gasi Boldizsár kalandjai” című humorizációját
mai számunkkal fejezzük be. Keresett, vára-
vált olvasmányát képezte az közönségünknek.
A kitűnő jegtudós ifjúkori munkája volt ez,
— Hogyan őn ismeri?
— Jó barátom.
Bódi barátunknak e szókra egyszerre
föderült arca.
Várni nem igen soká kellett, megérke-
zett Endre is.
Csodálkozva tekintett Belára, hogy mit
keres az is itt.
Béla megértette a kérdő pillantással s
néhány lépéssel félre vonta Endrét.
— Nos? — kérde ez.
— Nemde te is párbajt végett jössz?
— Csak ráakarsz ijeszteni, mert nagyon
haragudtam, hogy eszmadiat fogtam Men-
dorával.
— Ha csak ezt akard, akkor ne is
bánts szegényt, én már eleget rájlesztettem,
tán a pisztoly is kiesnek kezéből.
— De én csak nem léphetek vissza.
— Majd én föllépek közben járó kép.
A két fiatal ember mosolyogva szorított
kezet.

Nemsokára megtett a bekésség és Bódi
barátunknak egy szikla esett le szivéről.
Még sokáig szomorú volt ugyan, hogy
nem látogathatja meg Bertát, de a vers írás
éppen eszéigában sem volt többé.
Még azt az összevisszahuzogatott papi-
rost is összetépte, melyre az első írta, uszá-
ba pedig sokáig bele se nézett.
Egyszer mégis, igen elunva magát a
kávéházban, időtöltésül egy divatlapot forga-
tott, midőn egy ismerős név tűnt szemébe.
Elolvasta az egész újdonságot és egy
nagy sóhajjal tette be a lapot.
Szomorú emlékeket érintett az az udjon-
ság szivében, mert az állt ott világosan ki-
nyomatva:
Ismert fiatal költőnk Zsellei Béla holnap
fogja ottárhöz vezetni bájos és szellemes ará-
ját Lombosi Berta kisasszonyt.

— Ujra sérteni akar-e? — kiáltott ha-
ragosan Béla, — vagy ha tetszik löjünk egy-
szerre.
Ezt már még sem merte kockáztatni
Bódi barátunk, mert azt gondolta, hogy úgy
bizonyosan halál fia, de ha ő lö előbb még
van remény a megmenekülésre.
Felemelte ismét pisztolyát, szive lázasan
dobogott, és keze majd elejtette a fegyvert
úgy reszkettet, midőn cselozott.
Végre elsütötte a pisztolyt, de a resz-
kető kéz nem talált.
Arca most még halványabb lett s a
hideg daczára izzadság csorogtak le
halántékain.
Béla fölemelte pisztolyát és cselozott.
Boldizsárnak terdel verődtek össze.
Béla sokáig cselozott, de aztán leeresz-
tette fegyverét.
— Eh! miután őn nem talált, egy fölté-
tel alatt én sem lövök.
— De csak löjjön — nyögte Boldizsár,
mert akkor a másik lö agyon.
— Az én föltétel alatt ő sem.
Boldizsárt, mintha megvillanyozták volna,
egyszerre fölegyenesedett.
— S a feitelét? — kérde teltárva sze-
meit s előre nyujtva nyakát.
— Hogy többé ne alkalmatlankodjék
Lombosi Berta kisasszonytól, se verset ne
írjon hozzá!
— Oh a mi ezt illeti — kiáltott fel
Bódi barátunk — igen szívesen teljesítem.
Verset írni? brrrr — szolt és megrázkódott
még a gondolattól is.
— Ugy tehát szent köztünk a béke —
szolt Béla.
— Oh de még egy hátra van — mor-
mogta fogai közt a szegény Boldizsár és feje
mellére hanyaltott.
— Bevárom én is Hópitvary urat?

színtén sajnáljuk, hogy
vissza ma is régi szer-
a közlött ifjúkori doig
is becse dolgokat nyer
* Megható falrag-
ság épületeire kiragasz-
ság beállt verbunkos ka-
méltó lelkesüléssel hív-
jakat, hogy a 39. gyalog-
íratkozzanak. Így aztán
bákat a sorozó bizottsá-
rendes korosztályú ifjak
dorség felhívása erkölcs
resztvelet kíván ezen
nyoktolt. Jelenkezési ha-
de — azt hisszük — ne
vissza senkit.

* A gazdasági tan-
egylete, mely már is 500
kezik, tegnapi tartotta m-
tisztújított közgyűlést,
igazgató tanár elnöklet-
eredménye a következő:
sétőt megváltott, bár
egy elnöké S z i v e r t
talott meg. — A lelkész
é. A pénztárnoki fontos
Tóth Károly III ad evróf
Károly; póttag Orbán
evróf: Mokcsay E. és Na-
ról G o d a n S. S z i l a
sok után társas vacsora
ennek hangulata a Ma-
mellett, ugyancsak derű-
szóútk sorát talpra es-
Károly III. é. nyitotta
azon örömenek miszerint
kar közötti szívélyes
sőt még erősödött. Ez
seregű következett, a tan-
részeről, úgy hogy az eg-
órak vetettek veget s a
emlékekkel tavoztak el.

* Esküvő öv. Habr-
Bernát Karola urhély
esküvője nov. hó 7-ikén
Bernáth Beláné urhély
pusztán.
* Az öszi kabát Szin-
azoba.
Egy borzas hajú ifjú ed-
bukozik a pamlogon. Előtte
pész kontó, melyek igen alka-
Kinyílik az ajtó és egy
ur lép be.
— Szervusz fiu. Megjött
— Szálem aleikum, titi
tés. Foglaj helyet itt a pamla-
— Hát hogy vagy fiu?
Perzse, meg.
— Ördöge van kedves ap-
De már erre teremtessék, me-
vériumot... tessék, édes öreg
— Közönöm fiam. (M-
Nem ér ez a te palinkád egy
lehet ilyen kotyvalékokt uni?
— Hej, haj, bizony szom-
élnk mi itt a városban.
— No, no. H. nem most s
s mutogasd meg ezt a nagy bo-
— Szívesen apám. Mehet
— Hát csak így porén?
bjá t o d a t i s i a m.
— Igazad van apám. (Ki-
becsukja). Jerünk.
— Hát az öszi kabát?
— Azt én már fölvettem.
— Hol a pokolban van?
— Itt a tarczamban. Sárg-
— Hadd lám azt a csodák-
— Tessék.
Ezzel a kitűnő fiu tökélet
tarczáját megmutatja az öreg
nyorú sárgaszínű zalogczédulát.
Az öreg ur mely páthossa
fiát és zord hangon szol:
— Ez hát a te öszi kabát?
— Nemesak az öszi kabát
a teli kabátom, meg a pepita na-
* A tiszti estély nem
Ell. után irtuk a Hungáriából
az „Arany Bika” szálló étte-
tartatni. Játszik a katonai
* Gorombaság. Mihály
ban, hogy bizony ő elnez a
tásra, de bizony nem viszi
vén az — szerinte — az, a
emlékű Fáy András tartotta

Szép bőrbő compingált
„Oh te rozsz — fakad ki a s
ember,” magad utazol Buda-
gedet nem viszed magaddal
ked valamit kedvesem, felel
zési szabály az, hogy az em-
gával azt, amit utközben is
* Helyi rövid hírek. A
uj bérli úgy intézkedtek, h
n e k a g ó z f ú r d ö t
szerdás és penteken fog ren-
lani. A nagyérdőn már meg-
munkálatokat az országos ki-
vendéglő elhelyezéséhez. —
debreczeni bírói és ügyvédi
gász kör helyiségében Simo
bíró tisztelőre bucsustélt
mint már jeleztt volt p-la-
lett kineveze. — Hartstein
sági 47-ik számú honvéd-zás-
ságot állományú főhadnagynak
védség kötelekezől kérelme
védkötelezettség teljesítése u

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Hulló lombok.
Még egy dalt a haidokió ósznek!
Még egy dalt, fájót, szomorút;
Aztán hallgass el árva szivem,
Mint a táj, ha rá kód borult!
A hervadáson elmerengve,
Megzendült ajkamon a dal,
Most már elmúlom lantom, ajkam,
Az ősz végső virággal!
Virágok, gyönyörű virágok!
Miként sajnálak titeket,
Csak is ti értetek oly kedves
Eióttm a szép kikelet!
Ha látom, hogy egy-egy virágszál
Elhull a hervadás alatt:
Ugy fáj az nekem, mintha lantom
Legszébbik hurja megszakad!
Kósa Barna.

Horgasi Boldizsár kinszenvedései.

Írta: Dr. Győry Elek
(Folyt. e vége.)
IX.
Pedig Bertának mosolygó arca, éppen
nem mutatott sajtó szivre, vagy ha elvonult
is néha ragyogó szemlein valami titkos boru-
lat, megsugartjuk, olvasóink megnyugtására,
hogy annak éppen nem volt oka Bódi bar-
rátunk.
A táncz bevégeztével Berta Luiza barát-
néjához sietett.
— Hogy mulatsz edes Bertám? kérde ez,

— Nagyon jól.
— Te nem beszélsz igazat Berta —
fedde Luiza és félig mosolyogva fejegette
meg barátját ujjával.
— Hát nem látod e mily vig vagyok.
Annál is vigabb, mert új udvarlómat nem
látom.
— Hogyan?
— Oh lelkem, azzal egy kissé megjár-
tam. Azóta naponként a nyakamra járt s
bosszantani kezdett tolkodásával. Meguntam
otrombaságát.
Reggel hat órakor már fel is volt öltöz-
ködve Boldizsár, pedig ez télen nagyon kor-
rán van.
Rövid idő mulva beléptek Feri és Gyuri
barátai.
— Készen vagy Bódi? — kérdeék.
— Ez szóltanul intett fejével.
— Induljunk tehát.
Még meglehetősen setét volt az utcán,
még embert is csak itt-ott lehetett látni egyet,
midőn a három fiatal ember a király-utcán
nagy szomorúan és néma komolysággal haladt
végig.
Már jól hajnalodni kezdett, midőn kiert-
tek a városiport egyik távol eső részébe.
Gyuri őshuzta óráját.
Eppen jókor érkeztek, néhány perc
mulva 7 óra.
Alig hangzottak el szavai, midőn kocsi
robozás közeledett és nemsokára megérkezett
Béla is segédjével.
Az előleges intézkedések megtörténtek, a
felek kiálltak, a segédék félre álltak.
Bódi barátunk volt az első lövés, irá-
nyozta pisztolyát.
— Nem, én vért nem ontok, — kiáltott
fel s ismét leeresztette remegő kezét.
— Lóni kell! — szolt keményen Béla.
— Nem, én vért nem ontok.

— Ujra sérteni akar-e? — kiáltott ha-
ragosan Béla, — vagy ha tetszik löjünk egy-
szerre.
Ezt már még sem merte kockáztatni
Bódi barátunk, mert azt gondolta, hogy úgy
bizonyosan halál fia, de ha ő lö előbb még
van remény a megmenekülésre.
Felemelte ismét pisztolyát, szive lázasan
dobogott, és keze majd elejtette a fegyvert
úgy reszkettet, midőn cselozott.
Végre elsütötte a pisztolyt, de a resz-
kető kéz nem talált.
Arca most még halványabb lett s a
hideg daczára izzadság csorogtak le
halántékain.
Béla fölemelte pisztolyát és cselozott.
Boldizsárnak terdel verődtek össze.
Béla sokáig cselozott, de aztán leeresz-
tette fegyverét.
— Eh! miután őn nem talált, egy fölté-
tel alatt én sem lövök.
— De csak löjjön — nyögte Boldizsár,
mert akkor a másik lö agyon.
— Az én föltétel alatt ő sem.
Boldizsárt, mintha megvillanyozták volna,
egyszerre fölegyenesedett.
— S a feitelét? — kérde teltárva sze-
meit s előre nyujtva nyakát.
— Hogy többé ne alkalmatlankodjék
Lombosi Berta kisasszonytól, se verset ne
írjon hozzá!
— Oh a mi ezt illeti — kiáltott fel
Bódi barátunk — igen szívesen teljesítem.
Verset írni? brrrr — szolt és megrázkódott
még a gondolattól is.
— Ugy tehát szent köztünk a béke —
szolt Béla.
— Oh de még egy hátra van — mor-
mogta fogai közt a szegény Boldizsár és feje
mellére hanyaltott.
— Bevárom én is Hópitvary urat?

sziatén sajnáljuk, hogy néha-néha nem tér vissza ma is régi szereimhez; a muzsához; a közlétt ifjúkori doigozatból, itélve e téren is becsé dolgokat nyertünk volna tőle.

* Megható falragasz van a főkapitány-ság épülete kiragaszva. A rendőrkapitány-ság beállt verbunkos káplárnak és jobb sorsra méltó lelkesüléssel hívja fel a 17-19 éves ifjakat, hogy a 39. gyalogezred pótcapátába beiratkozzanak. Igy aztán ok pótolják, a mi hibákat a sorozó bizottság elkövetett, midőn a rendes korosztályú ifjakkal volt dolga. A rendőrség felhívása erkölcsi bizonyítványt és keresztlevelet kíván ezen önkéntes áldozat bárányoktól. Jelenkezési határidő ezen hó 31-ike, de — azt hisszük — nov. 1-én sem kergetnek vissza senkit.

* A gazdasági tanintézet ifjusági segélyegylete, mely már is 5000 frt tőkével rendelkezik, tegnap tartotta meg ez ideai alakuló és tisztújító közgyűlést, Domokos Kálmán igazgató tanár elnöksége alatt. A választások eredménye a következő: Csáky Béla a jelölt-ségtől visszalépett, bár partja jól állott — s így elnöké Szivér Elemér III. választott meg. — Alelnökök: Bagány László II. és A. penztárnoki fontos állásra egyhanglag Tóth Károly III ad evról Csáky Béla, Gaszner Károly; póttag Orbán Ferencz. — A II. evról Mokcsay E. és Nagy Sándor. I-ső evról Godán S., Szilágyi P. A választások után társas vacsora volt a „Bika“-ban; ennek hangulata a Magyarai fiúk jó zenéje mellett, ugyancsak derült volt. A pohár-köszöntők sorát talpra esett beszéddei Tóth Károly III. é nyitotta meg, kifejezést adva azon örömeinek miszerint a hallgatók és tanári kar közötti szívélyes viszony nem változott, sőt még erősbödött. Ez után a toasztok egész serege következett, a tanári kar és a hallgatók részéről, úgy hogy az egésznek csak a reggeli órák vetettek véget s a jelenlévők keilemes emlékekkel távoztak el.

* Esküvő özv. Habrovsky Adolfiné, szül. Bernát Karola urhölgy és Bónis Sámuel ur esküvője nov. hó 7-ikén meg vége, özv. Bernáth Béláné urhölgy szent-györgyabrányai pusztán.

* Az őszi kabát Színhely: egy hónapos deák szoba.

Egy borzas hajú ifjú edes gondtalansággal csibukozik a pamlogon. Előtte egy csomag szabó és cipész kontó, melyek igen alkalmasak fiúbusz-tekerésre. Kinyitlik az ajtó és egy jó vidékies külsejű öreg úr lép be.

— Szervusz fiu. Megjöttém. — Szálem aleikum „táti.“ Ez aztán a meglepetés. Foglaj helyet itt a pamlogon.

— Hát hogy vagy fiu? Megbukta-e a vizsgán? — Persze, meg.

— Ördöge van kedves apámnak. Hogy etalálta! De már eret teremtucesse, megiszunk egy klazli szilvriumot... tessék, edes öregem.

— Köszönöm fiám. (Műértő kortyintás után.) Nem ér ez te a palinkát egy ittet taplot. Ugyan hogy lehet ilyen kotyvalékok inni?

— Hej, haj, bizony szomorú körülmények közt élünk mi itt a városban.

— No, no. H. nem most szedelőzködj föl gyerek s mutogasd meg ezt a nagy bolond várost.

— Szivesen apám. Mehetünk.

— Hát csak így pörén? Vedd föl az ő s z i k a b j a t o d a t i s fiám.

— Igazad van apám. (Kinyitja a fiókot s ismét becuknya.) Jerünk.

— Hát az ősi kabát?

— Azt én már fölvettem.

— Hol a pokolba van?

— Itt a tarzamban. Sárga színe van.

— Hadd lám azt a csodakabátot a tárczában.

— Tessék.

Ezzel a kitünő fű tökéletes flegmával kinyitja a tárczáját s megnuttatja az öregnek a benne rejlő gyönyörű sárgaszínű zálogczédulát.

Az öreg ur mely páthossal nézi végig szerelmes fiát és zord hangon szól: — Ez hát a te ősi kabátod?

— Nemcsak az ősi kabátom, kedves táti. Hanem a téli kabátom, meg a pepita nadrágom is.

* A tiszti estély nem a mint a Debr. Ell. után irtuk a Hungáriában, hanem ma este az „Arany Bika“ szálló éttermében fog megtartatni. Játsszik a katonai zenekar is.

* Gorombaság. Mihály ur föltette magában, hogy bizony ő elnéz az országos kiállításra, de bizony nem viszi el a feleségét, levén az — szerinte — az, a minék halhatlan emlékü Fáy András tartotta vagy is:

Szép borbé compingált gonoz!

„Oh te ros — fakad ki a sértett feleség — ember,“ magad utazol Budapestre s a feleségedet nem viszed magaddal? — „Mondok neked valamit kedvesem, felel a férj. Régi utazási szabály az, hogy az ember ne vigye magával azt, amit utközben is kaphat.“

* Helyi rövid hírek. A nagyerdei fürdő új bérlői úgy intézkedtek, hogy a n o k n e k a g ó z f ü r d ő háromszor hetifön, szerdán és pénteken fog rendelkezésőkre állani. A nagyerdőn már megkezdtek az alap munkálatokat az országos kiállítási Dobos fele vendéglő elhelyezéséhez. — Bucsuestély. A debreczeni bírói és ügyvédi kar tagjai a Jogász kör helyiségében Simonffy Antal járásbíró tiszteletére bucsuestélyt rendeznek, ki — mint már jeleztük volt p-ladányi járásbíróvá lett kinevezve. — Harstein Géza heveskunsági 47-ik számú honvéd-zászlóaljbeli szabadságot állományú főhadnagyának a m. kir. honvédség kötelekéből kérelmezeit kilépése, a védkötelezettség teljesítése után, viselt tisztii

rendfokozatának megtartása nélkül, megengedtetett. — Megint vasnti baleset. Hetifön reggel a Szatmára menő személy vonat debreczeni Csere erdő alatt, a mint egy több méter magas hidon ment keresztül Danka János két szarvasmarháját, melyek a vágányon kóborogtak, elütötte. Szerencsére mindkettőt lecsapta a mozdony a nagy mélységbe és így az utazó közönség megmenekült. — A morgó-csapszék körülálló polgárok azon panasszal jelentek meg nálunk, hogy a csapszékben mutatkozó ifjak még az utcán is folytatják végtelen lármaikat és káromkodásaikat. Jó lenne, ha a rendőrségnek gondja erre a helyre is.

* Az utcázár. Tegnap delután két zsidót temettek. Igy sohajt fel erre egy antiszemita: „csak k e t t ő t . . . ?“

* A szomszédból. Biharmegyében a nazarénus vallás mindegyre terjed, Igy Gyanta községben is, a szalontai profeta, Konya András buzgólkodása folytán, szinte van már 25-30 hive. R á c z Károly debreczeni cigány zenekara a jövő hó elséjén Nagyváradra rándul át — vendég szerepeini. E s k ü v ő Gyulai Gábor, szarvadi uradalmi kezdő, f. hó 28-án vezette oltárhoz Szabó Klára urhölgyet — Nagy-Károlyban.

* Rosz szokás kapott lábra több fővárosi és vidéki lapnál. Ugyanis, ha valakiről említést tesznek, mindjárt hozzá teszik: „miénk“. Még csak megír valahogy, ha azt írják: „fiatal költőnk“, „ismert jelesünk“, de az már mégis furcsán veszi ki magát, midőn egy pesti lapból ezt olvastuk: „Z. M. ismét szedelőgönk.“ Csodálatos, hogy az illető övének vallja az ípést, kit a börtén mondhat jogosan magának. Jó volna leszokni e sajátság szolásmódról, mert nem hangzik az mindig jól.

* A szombati tombola nyeresémtárgyai a mai naptól kezdve Zádor Lajos ur üzletében láthatók. A fényes sikerének ígérkező mulatság táncrendezőikül a következő urakat sikerült megnyerni: Szűcs Kálmán, Dóczy József, Domahidy Viktor, Fráter Géza, Domahidy Elemér, Csaba Zoltán, Posszert Emil urakat.

* A színház köréből. Pénteken „Boccaccio“ operette. — Szombaton itt először „A fekete gyémántok“ Jókai legújabb színműve, melynek ismertetését más helyen közöljük. A darab 5 felvonás hat képmen, melyeknek címei: „Viheder jár“, „Nem! Evelyn“, „A fő próba“, „A kik meztláb elfutnak“, „Az égő kőszén tára“, „Nem! Evila!“ Uj díszlet az első felvonásban egy gárteletet ábrázol, az 5 ik képmen pedig kőszén bányá belsejének egésze látszik, a díszleteket Kovács Elemér a színtársulat festője készítette a budapesti nemzeti színház díszleteinek hű mintája szerint. Szereposztás a következő: Follinuszé, Nagy Ibolyka, Ellinger Ilona, Somogyi, Zilahy Gyula és Bokodi Antal. — Tegnap, szerdán a „Hoffmann mesei“ kerültek színi. E szép operettet ötször látta közönségünk gyors egymásutánban; ez és a mára „Boccaccio“-t ígérő műsor megbízhatlansága felett való nehezteles okozta, hogy a színház jóformán üres volt. — „Az én Lipótkám“ cz. bohóza; mely a jövő héten kerülne színi, tele van kacsagattal mozzanatokkal. Ö r i e y Flórának tág tere nyílik benne élénk és ügyes játéknak érvényesítésére, Bokodi Antal pedig korszerű couplettelek énekel benne. — A jövő héten színi kerül „Bibor és gyász“ melyben ugynevezett „f o r c e - s z e r e p k “ van Nagy Ibolykának és Zilahy Gyulának.

* Az irgalmas szívűek figyelmébe! Egy szerencsétlen sorsba jutott nő esd a közönség részvétéért. Férjétől elhagyatva nyomorban tengődik. Szemei elromolvák s hallása is meggye-gült. A közkörházban hat hétig szenvedett s ott oly műtét hajtatott végre rajta, a mely miatt elele megmaradt ugyan, de nyomor közepe a jó szívű ember barátokhoz fordul könyörödományokért. A nő neve: Teplák Károlyné. Lakása Meszena-utca 547 sz. a. Azok, kik jöletben vannak, ne feledkezzenek meg a nagy nyomorban sanyúlóról.

* Elvesztett. Szabó Lajos, sz. kereszturi illetőségű, 51-ik gyalogezredbe tartozó közvitéz kalona-könyve elvesztett A könyv 6697-1881-422 számmal van ellátva. A megtaláló sziveskedjék a helybeli kapitányi hivatalnál letéteményezni.

Hazánk s a külföld.

— Iszonyu vérgöngz történt Aoinburgban. Egy vámhivatalnok nejje, hat gyermek anyja, három gyermekének a torkát keresztül vágta s azután saját nyakát metszette ketté. Egy öt éves leánykaja elmenekült; bár az anya ezt is megebezte. A nő más állapotban volt s örjögsébe követte el rémtettét. — Rövid hívek. Spanyolországi hírek szerint a királyné családi örömlöknek néz eiebe. — A Karolina ügyben a pápa közvetítő itelete a napokban közöndomásra hozatik. A beavatottak azt állítják, hogy XIII. deó nézete kedvezőbb Spanyolországra, mint Németországra néve. — Fremel, párisi bankör, öngyilkosság által véget vetett életének. — Az erdő-óri szakiskola, a Temesvár mellett levő vadászerdőben, napnapyelenen megnyitott. — Az orsz. régészeti és embertani társulat kedden delután ülést tartott. Felolvasásokat tartottak Pulszky Ferencz és Bendsei János. — A Germinál, Zola új regényének színihozatalát a párisi cenzura (hát ilyen is létezik? R. v.) nem engedte meg azon jelenetek miatt, melyekben a katonaság a sztrájkolókra id. — Uj kuriai bíró. A kir. kuriahoz utjonnan kinevezett Ferencz Károly bíró letette a hivatalos

esküt. — A brazíliai császárné a lépcsőről leesvén, karját törte; állapota azonban nem aggasztó. — Külföldi végrendelet. Egy bécsi polgárnó végrendeletileg hagyta meg, hogy temetésénél a Strausz zenekara játssza el a kedves keringőjét. Ugy is történt. A t. asszonyag tehát valczerezve ment át a más világra! — A javithatatlanok. Pozsonyból újabb pánszláv mozgalmat jeleznek. Az összejevetelt — korcs-mában — ismét az ismeretes Kutlik Vendel ügyvéd rendezte. Részt vettek a gyűlésen a csupán dugulám itelt p á n s z l á v theologus s egy pár kicsapó deák. A rendőrség azonban szétugrasztotta a díszes (?) kompániát. — Kaposvárot a lövő kedden tartják meg Jan-kovics László főispán jubileumát. — A királyné szombaton, legkesőbb vasárnap — a nélkül hogy Becset érintené — Gödöllőre érkezik huzamosb tartózkodásra. Valószínű, hogy egy-idejűleg a király is le jó Gödöllőre egy-két napra. — Aradról Duská Béla biztosítási társulati hivatalnok, hátra hagyva családját, el-tulnt. A napokban nejje levelet vett tőle, mely öngyilkossági szándékot árul el.

Muzsák.

— A m. tud. akadémián hetifön összes ülés volt, melyen nagyszámú közönség vett részt, meghallgatni Trefort miniszter emlékbeszédét az akadémia nagyevűvő külső tagja, Guizott fölött. Az ülesen Pauler Tivadar elnököl ki hosszas betegsége után ma jelent meg ismét először az akadémián. Az emlék beszéd után Fraknoi Vilmos fölttkar terjesztette elő folyó ügyeket. — Az igazgatótanácsban Gyulai Pál azt az indítványt tette, hogy Kazinczy emlékére azt a helyet, hol mauzoleuma áll, s melyet ő maga is Széphalomnak nevezett el, hivatalosan szintén így kellene elnevezni. Most Banyácskának hívják. Az akadémia összes ülése is hozzájárult az indítványhoz, s e szerint Zemplényegyet fölkérlik, hogy Banyácska megnevesse a Kazinczy által adott nevet. — Knoll Károly halála következtében az akadémiai könyvtárrág Hornyászkya ruházattott. — A szentesi ünnepélyről Szentklárai Jenő, mint az akadémia megbízottja, tett jelentést. — Máramarosmege és M-Sziget város fölkértek az akadémiát, hogy Szilágyi István érdemes tudósunknak társrága negyevadik évének jubileumára szintén küldjön képviselőt. Az akadémia első osztálya fogja ezt megválasztani.

— Előfizetési felhívást vettünk a „Harmonia“ zenemű kiadó és első hazai zongoragyár részvénytársulat által kiadott „Általános zenetörténet“-re, írta id. A b r á n y i Kornél m. kir. orsz. zeneakadémiai tanár. És „összhangzattan“-ra, írta B e n k ő Henrik nemz. zenedei tanár, mely közérdekű művek a m. kir. orsz. zeneakadémiában és a nemz. zene-dében rendes tankönyvül vannak elfogadva: f. é. december hó 10-én feg megjelenni. — Bóti ára megjelensésk után: „Általános zenetörténet.“ 5 frt. „Összhangzattan“ 3 frt. Azok számára, kik e műveket egyenként megrendelik, az „Általános zenetörténet“ 4 frt. „Összhangzattan“ 2 frt. Azok, a kik mind a két munkát egyszerre megrendelik s a pénzt postautalvány útján („Harmonia“ részvénytársulat Budapest, váci-utca 3. sz.) előre beküldik, a két munkát együttve 5 forintért megkapják. Az előfiz. pénz „Harmonia“ zene-műkereskedés (Budapest, váci-utca 3. sz.) küldendő.

— Füzetek. Megjelent „Olvasó Kör“ szépirodalmi képes regény-folyóirat. 10. füzet. Tartalmazza a „Párisi Vérdráma“ című r o s s z történeti regényt, Montépin Xavértól. A vállalat előfizetési ára negyed évre 1 frt 50 kr. Egy füzet ára 25 kr. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

— Vegyes hírek. A „Fekete Gyémántok“, az összes vidéki színházakat megelőzve, Sopronban tegnap került színi. — S z i g e t i József új egyfelvonásos vigjátékot fejezett be. Címe: „A tűzben“.

Közgazdaság.

— A kiállítás látogatása Belépti jegyek október 25-ig b-zárólag eladottak: 5 frtos jegy 215; 1 frtos jegy 8726; 50 kros jegy 650-499; 30 kros jegy 548,905; 20 kros esteli jegy 214,726; 20 krajczáros katonajegy 48-993; 20 krajczáros mérekelit jegy 212,427; 12 frtos berletjegy 1076; 8 frtos berletjegy 12,122; 5 frtos havi berletjegy 289; 2 frt 50 kros havi berletjegy 45; 20 kros serséskiallítási jegy 2969; 10 kros serséskiallítási jegy 10,720. Ezen belépti jegyek eladása után befolyt összeg 708,062 frt 50 krra rug.

Apró-cseprő.

— Az iskolából Hittanító: A ki jól cselekszik, az meenyországha jut. Mondd meg Imre, mi történek azzal, a ki rosszat cselekszik. Imre (egy ügyvéd fia): Azt az én apám védi.

Oh óriád a féltéstől szívedet, Zöld szemű szörny az, mely játékokt az a vérről, a mellyel táplálkozik... Meg boldog, a ki tudja csalatolni! Meggy-lóli a csalít, de minő Kínperczek számlál, ki hők szert! S gyanutól ráva — mégis csak szert! Shakespeare: „Othello.“

Sohasem szabad az embert mások előnyéért rosszabbá tenni és gonosztevéket teremteni azért, hogy a becsületes embereknek szotgátolott tegyünk! Rousseau.

A tékozló a bőségnél reggeliz, a szűkségnél ebédel és — a gyalázatnál vacsorál!

Mindenütt érheti az embert a sors, s bizonyos szerencsétlenségeket még az isteni tuda-

mány boldog országában sem lehet merőben elkerülni. Egy tanár állása, mindig állítottam s állítom is: szép állás, dicő állás. Méltó érte szavakat szedni és temédek görög és latin szót, verset könyv nélkül megtanulni. Mert mi töltheti el az ember keblét tisztább, lelkesítőbb öntudattal, hogy: tudok jól latinul fordítani és görögül deklínálni, későn, korán. A mi némely tanár ur járását oly egyenessé, férfiasá teszi: ez a tudat. Tolnai Lajos.

A régi ismerősök. Anya: Berta! miért nem mondasz még jöreggelt sem, ha bejössz reggel anyához? Berta: Ó mama, hiszen mi már egy is régen ismerjük egymást.

A közönség köréből.*

Tek. szerk. ur! Engedje meg, hogy b. lapjában fejezhessem ki hálás köszönetemet azon kiváló részvétért, melyet b. e. édes anyám, néhai Ujhelyi Józsefné asszonyon temetése alkalmával a n. é. közönség tanusitani kegyes volt. E részvét némileg enyhíté a vesztésge miatt érzett fájdalommat.

Debreczen, 1885. okt. 29. tisztelettel, Kőrmöczy Dezsőné, szül. Ujhelyi Vilma.

T. szerkesztő ur! A ref. egyház szerelő bizottsága nem hirdetett árlejtést a szegény gyermekek felruházása tárgyában, se hirdalaplaj közé nem tette az árlejtés idejét, — hanem önhatalmúlag kiadta egy szabónak és egy posztókereskedőnek. Méltányos-e, és czélszerű-e az ilyen eljárás? Hát a többi szabók — kik csak úgy fizetik az egyházi adót, mint ama protegált iparosok — nincsenek-e jogosítva az árlejtésen ajánlataikat előterjeszteni? Debreczen, 1885. okt. 26.

Ezen rovatért melyben a közérdekű felszólalások díjtalanul közöltek, a szerkesztő csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget.

SZERKESZTŐI POSTA.

Adrienne. Végre valahára! Köszönet az édes-bus borongásért!

V-cs O-n urnak helyben. — Felhasználok. „Bucu Debreczenből.“ Kívánjuk, hogy új lak-helyét ne bántsa meg ilyen verseménynel: — S tőle bucsut bará lányka szép karából — De esti képet mutat már a távol — És félig alva lelkem már elkábul; — Hát utoljára! Szerző Debreczen!

* Színház. Holnap, pénteken, bérlet páros számban adatik: Boccaccio. Operette 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

GESZTENYE.

Első minőségű válogatott görcei gesztenyét, kiváló finom őszi liptói turót ajánl Csanak József kereskedése.

PIRSZÉN

(coaks),

ugyszinte köszönet futésre és kovácsok részére legjobb minőségben házhoz is szállítva ajánl jutányos áron a légszeszgyár igazgatósága.

Megrendeléseket részünkre elfogad Kondor L. ur czepléd-utcán.

Van szerencsém a nagy-érdemű közönség tudomására hozni, hogy szombat és vasárnap rendelő óráimat megtartom, piacz-utca Veczey-ház.

Tisztelettel Dr. Deák fogorvos. Ezelőtt Berlinben lovag Dr. Gyurard udvari tanácsos és udvari fogorvos segéd-orvosa.

Nagyerdei gőzfürdő.

Tisztelettel értesítjük a n. é. hölgy-közönséget, hogy november 2-kától, azaz következő hétfőtől kezdve a gőzfürdő hölgyek részére hétfön, szerdán és pénteken áll rendelkezésre.

Tisztelettel Hajdu és Vilmos.

J E L E N T É S.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyrédmű közönségét értesíteni, hogy őszi és téli időnyre raktáramat a legjobb anyagból készült

női, férfi és gyermek, bőr, posztó és lábbeli

árakkal szerettem fel. Ezután is mint eddig főtörekvésem oda irányuland az igen tisztelt cipőpóttevő közönségnek a legjobb minőségű árukat a legolcsóbb árban szolgáltatni, a nagyrédmű közönség további b. pártfogását kérve illő tisztelettel

FALK OTTO.

Debreczenben a városház épületben
Telegdi K. Lajos könyvkereskedése mellett.

Az arany

Megrendelések mérték után, egytösen eszköz-

csizmához

szinte javítások gyorsan és pontosan oldhatók.

Huzás már október 31-én.

Csak még kevés készlet

BUDAPESTI kiállítási sorsjegy á 1 ft

11 sorsjegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 frt 10.000 frt 5000 frt ért. stb. 4000 nyeremény

Kiállítási sorsjegyek kezelősege, Budapest, Andrassy-út 43.

Sorsjegyek kaphatók a lap kiadóhivatalában.

A Krompach-hernádi vasgyár vezér-ügynöksége és gép-főraktára Debreczenben.

A legjobb

S z e c s k a v á g ó

kézi erőre

a krompach hernádi vasgyárban készült. amerikai dobrendszerű szecs-kavágó fogazott szalmavezető hengerekkel.

Ezen szecs-kavágó egyaránt jól vágja a lóval nyomtatott, mint a kévés szalmát.

A jutányos ár e gép megszerzését könnyűvé teszi. Célészertiséget bizonyítja azon tény, hogy a felvidéken sok ezer darab van alkalmazásban s a legszegényebb sorsu gazdánál is található.

Ezen szecs-kavágó 5-téle nagyságban gyártatik. Készen kapható a

BAUER és TÁRSA gazdasági gép-

csarnoka Debreczenben Nagy-Péterfia-utca. 853. szám

alatt, helyi-vasut megálló helyén. Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Gépek-, kutszivattyúk és tizedes mérlegek-javító műhely.

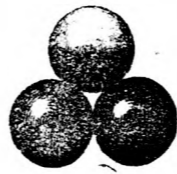
TEKE és TEKE-LABDA GYÁR

Cs. kir. kizárólag szabadalmazott

Bécs, IX. Rossau, Veres-oroszlán utca Nr. 5-7.

Alapították 1807.

Ajánlja kiváló saját és általa feltalált Mantineleseket,

„Excelsior-Banden“

nevezettel a legfinomabb angol kaucsukból, melyeknek kiváló jóság, tartóssága, mindenemű Mantineleseket messze túlnul s mellé igen olcsó az ár, 45 forint tekeasztalonként. Az ez kizárólag szabad. patent tekeabdákat, melyek az eleántosant labdákkal minden tekintetben egyenlők, ajánlom egy évi jótállás mellett a következő árakban 60-62 mm. 5 frt; 63-66 mm. 6 frt; 67-70 mm. 9-10 darabonként. Tekeasztalokról képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

KITÖNTETÉS
SZEGED
érdemére mel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KITÖNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hírlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

diszmlveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszkes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számíttatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő DEBRECZEN-i cz. hírlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE.

könyv- és könyomda-tulajdonos.

KITÖNTETÉS
L O N D O N

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt-
Fél évre 5 frt-
Negyed évre 2 frt-
Egyes száma 5 kr.

A lap személynél és a kizárólagos elvételére, a szerkesztésért, a bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postaküldvény-
utján.

Fél a magy

(r. e.) Félélemm nemzet a külpolitika — tehetetlen félélemm külügyekben örendelkésztő helyzet — mátmégis felülhaladáság remeg idehaza is megve kell szemlélni is, melyet ellenében nemzetiségek.

Fél a magy hazájában! Rémszűfolyja, arcul üti e ténelmét, hős tények fényes multját! Oly gőtől tul kell csordulni s melytől fel kell ocsálmódónak, kinek hoz meg Árpád, államát a szent király: hogy legyen az ur, hogy e rancsoló szavára rezzenzadó, a ki hűtlen.

Igy volt ez évszázadok, a midőn e munk ezer éves lünk, csak ma jutottunk gyarság egy része féltlyét és drága javait. M hogy a mely vidéken nagyobb számmal van magyar: ott a magyar szálon függ a damoklesz talmak által, titkos czélokért felizgatott nem adáz bosszuszomja.

Szegény Erdélyorszált volna a magyar magadban volna megoltalmazad azon pohagyják szülő falvaik helyük lobogását és futnek falaktól környezetti, által őrizett városokba. nekülnek — mert olvassgók falragaszait, melyek vérfüldővel fenyegetik a keik hallják, midőn romkál játszadoznak, hogy beszélnék egy bekövetelőlkészleteiről; látják. éjjeute falvaikból e fan rejtezt tisztásokon hogy s hogy folytatnak formaklatokat; olvassák a serfékezett román újságok fézáradást hirdető felhíváhallanak rémhíreket: mópánál, a dászknál rejte a dynamit, a XIX. százagyűlöletnek ezen édes hallják azt, hogy az olnyiltan folyik az izgatás pedig ott üvöltik a lázítóján fegyencz-telepeinek utnem is titkolják, hogy szándékoznak!

Szegény Erdély! Hagyöngye Magyarországra akadna erős gyámolod, haged, a melynek erejével reád törő szedte-vette csőtenél magadon, ha segítéséged.

De így? a midőn a saját hazájában? a midőn magyar nemzeti fennuralklátzat? a midőn a hazatárgya a külföld előtt, ide a tönkrejutas örvényével megszüntette már függetledekezését, egyszóval s az azt a talajt, melytől, mi taeus az anyaföldtől — újéigy ne reméljen semmit a s a mig nem ocsodik felből s nem vonja le a meg